

Megjelenik reggeli és esti kiadásban, tehát mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 10 ft, félévre 5 ft 50 kr., évnegyedre 3 ft, egy órára 1 ft. — Az esti kiadás külön küldésért a vidékre: Egész évre 1 ft 50 kr., fél-évre 80 kr., évnegyedre 50 kr., egy órára 20 kr.

Szerkesztői szállás: belső-tordautóza 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ES KOZGAZDASZATI LAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agent.

Nyitlertti cikkek:

sora után 20 kr. előleg beiktudése mellett a szerkesztőséghez címzendők. — Előzetesek s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Szt-Pétevvár, mart. 30.

Oroszország óriási mérvben készül: a had- és tengerészeti miniszteriumokban rendkívüli tevékenység észlelhető, melynek célja a hadsereget és feketetengeri flottát harcckészállapotba helyezni. Lengyelországban és az osztrák-lengyel határokon több mint 200,000 ember van összpontosítva, úgy, hogy 150,000 gyalogot és 25,000 lovasat azonnal vasútra lehet szállítani. A gyalogság új hátultöltőkkel el van látva; a tüzérség ütegei nagyobbára acélágyúkból vannak összealkotva. A többi kormányzóságokban is hadra készítik a csapatokat, s bár egy lap sem ír a hadjárat céljáról, nép és katonák egy vélekednek, hogy Ausztria-Magyarország ellen készül a harezí vihart. Az orosz flottát 12 hajóhad-dandárta egészítik ki a Feketetengeren 25,000 tengerész katonával, főállomás lesz Nikolajev, míg Sebastopol ismét teljesen elkészül.

Nikolajevben négy új monitort készítenek; ugyanitt más államokból vásárolt hajókat is felpáncéloznak; a lemezek e végre már is megérkeztek Odesszába. Az orosz kormány egyes tiszteket alkalmazott a vasutaknál, hogy ezek megtanulván az építést más országokban, képesek legyenek az elrontott vasutakat gyorsan helyreállítani, a mint azt Frankonban a porosz tisztek tevék. Az orosz kormány a legnagyobb kaliberű ágyukat rendelte meg Krupp gyárában s ezeket már Páris bombázatása előtt nagy részt haza is szállította volt; hanem Vilmos királynak nem állván elegendő ily ágyú rendelkezésére, kikölcsönözte azokat Sándor cártól, s ez nem is késett ez ágyú szörnyeket használatra átengedni. Tehát orosz ágyúkkal lötték a poroszok a francia Párist. Ez is egy adat a legújabb német cultura történetéhez s a szívélyes barátság szép bizonyítéka. P. L.

A görögegyesültek egyházi congressusa.

Husvét utána ily congressust hirdetett Gyula-Fehérvárra Popp László, tette pedig ezt egy, a „Gaz. Trans.“-ban kiadott levele által, melyben a Pesten tartott cathol. autonomus congressust, majd „magyar congressus“-nak, majd „pesti urak“-nak titulálja, s az igazságszolgáltatás egyik triposáról kiáltja le: „a görög katholicus egyház létele és függetlensége veszélyeztetve van! Ó méltósága a felett akar Gyula-Fehérvárt tanácskozní, hogyan kellessék a megszavazott szabályok szentesítésének elhalasztását eszközölni.

Ghyczy Kálmán t. hazánkfia interpellatiója megmutatta a forumot hol kell és lehet a cathol. congressusi munkálatokba mélyen és alaposan beletekinteni. Nem tudjuk, miben fognak a g. egyesültek bizalmi férfiai a magyar főfőtörvényszék bírása által egybehívott congressuson megállapodni; azt azonban előre sejjük, hogy ők sem folyamodhatnak máshová, mint a magyar törvényhozáshoz, s nem mehetnek, mint ezelőtti időkben bizonyos urak megszokták volt: hol felirattal, hol küldöttségileg az absolut osztrák császárhoz. Videbimus.

TÁRCZA.

Antonius.

(Drámai költemény.)

Pályamú a „Kol. Közl.“-ben hirdetett 25 arany jutalomra.

(Folytatás.)

IV-ik kép.

Rómában a capitolium; ragyogón kivilágítva, közepén pompás trón, bitor mennyezettel. Antonius a trónon ül, körülte senatorok, nemesek, lovagok százai. Luczifer mint római nemes koronát nyujt Antoniusnak.

Luczifer.

Fogadd Antonius, dicsőséged Jutalma im e korona.

A nép.

Éljen!...

Antonius.

(elgültén) Oh Istenek!...

Luczifer.

(közbevágva) Hagyd még a hálát, lesz idő reá,

Láss az után, hogy érd el ezéledat,

Mely minden halandó fölé emel;

Dicsőség?.. Oh, az nem elég,

S bármekkora, csak félemberré tesz,

A melynek más felét a szív,

A szerelem egészítendi ki.

Lépj frigyre bájos hajnalcsillaggoddal,

Hogy el ne jöjjön alkonyod soha.

Antonius.

Cleopatra!.. te vagy egyik felem!..

Luczifer.

S pedig a nagyobb rész.

Oroszországról.

II.

(Ss.) II. Sándor czár már koronázatása alkalmából több Siberiai fogolyt adta vissza szabadságát. Ez vala az első lépés a legmeregvebb absolutismus minden szabad gondolatot, szót és cselekvést agyanszorító vasgyűrűjéből, az engedmények terére.

I. Miklós két eszközt használt a szabad eszmék terjedésének megállítására: a művelt európai államok látogatását megnehezítette, s a felsőbb tudományok hallgatóinak számát az orosz egyetemeken lehető csekélyre szabta. Ha valaki külföldre akart utazni, utlevél-díjba 2000 frankot is fizetett, nem is számítva a hivatalnokok megvesztegetési zsebpénzét, minek elfogadása, sőt követelése második szakasává vált volt a 200,000 főt meghaladó orosz burocrata hadnak; a moszkvai, sztpétervári stb. egyetemeket egyszerre csak 300—300 tanuló látogathatta.

II. Sándor a külföldre való utlevelek díjait leszállította. Többé nemcsak a gazdag orosz főurak, hanem a kevésbé vagyonos középréndbeliek is elmehettek tapasztalatokat gyűjteni a távol nyugoti országokba is, ez utóbbiak annyira igénybe is vették e könnyítést, hogy egyetlen év alatt 4—500,000 orosz ember járt meg azon országokat, hol a törvény és nem kancsuka uralgott a nép fölött. Ezek nem csak megismerték a polgárisult államok viszonyait s becsülni tanulták az alkotmányos rendszert, a polgári szabadságot, hanem a jogegyenlőség elveivel eltelve tértek vissza rideg hazájukba. Mi természetesb, minthogy észleleteiket, tapasztalataikat alkalmilag közölték jó barátaikkal, szomszédikkal, s együtt vitatva meg a künnlötökat, párhuzamot vontak hazájuk és a művelt világ állami és társadalmi viszonyai közt. E fokozatos felvilágosodásnak, eszmesurlódásnak eredménye volt azon rokonszenv, mely az orosz értelmiség köreiben a szenvedő lengyelek iránt tüntetészerűleg mutatkozott.

A tandíjak leszállítatván az egyetemekenél, s a tanulók száma se korlátoztatván, mind több-több orosz ifju sietett az egyetemekre, s volt év, midőn egyetlen egyetemen 1500, sőt 2500 ifju is be volt írva. Ez a nagyobb tanszabadság napról-napra lágasb körben kiegészíté a tudományos műveltséget, tehát utat nyitott a felvilágosodásra s ez által a szabadabb gondolkozásra. A műveltség láthatólag terjedt a nép közt is, mert a középrénd is nagy buzgósággal járatá iskolákba gyermekeit, ifjait; az egyetemekre pedig több jeles külföldi tanár hivatván meg, az orosz ifju nemzedéknek alkalmá volt a külföldi egyetemeken előadott szabadelvű tanokat hallgatni, azokból okulni.

Sándor czárnak legkiválóbb reformjai közé tartozik: a sajtó némileg felszabadítása, a rab-

V-ik kép.

Gyönyörű kert. Hegyek, völgyek elragadó költői csoportozata veszi körül Antonius, melyek pálmákkal, szelid rózsabokrokkal, s illatozó virágok milliarjával diszelegnek. Antonius zöld pázsiton ül, virágokkal telt rózsabokor alatt, kis sziget közepén. Baloldala mellett egy fehér rózsából, kikél Cupidó, vidám, mosolygó arccal, s a kristálypatakba merül, hol pajzánkodva fürdik, s kaczer mosolylyal inti Antonius is magához. Antonius gyönyörteljesen függesztí szeméit a szaladó patakra, mialatt az lassanként jobban megnepesedik; nymphák és gratiák lepik el, azok fölséges dallammá változtatják a hullámok locsogását, nevetve mossák fehér testeiket átlátszó habbal, játszadozva víz alá bujnak, mire apró örvények támadnak, majd megint felütik fejüket s ujjakkal intenek Antoniusnak. A háttérben, sziklatetőn az angyalok kara ül, vig dalt énekel.

Cupidó.

Istentől nyertem létemet,
Aphrodite kedves szülöttje, én
Tőlem jön minden, a mi szép,
Mi boldogit, mi kedves érzemény.
A dal királya én vagyok,
Én éltetem a lyrát és idyllt,
S ha a balsors csapással sujt,
Begyógyitom a szív mély sebeit.

Antonius.

(elragadtással) Szép ajkaidon oly édesded a dal,
Feloszlik benne minden gyötrelmem;
S megnyílik újra előttem a menny...
Dalold tovább. Az eszme lelkesit,
Mi ajkaidon veszi életét.
Szivemben ismét fellebbog a láng
És buveróval küldi szét
Minden erembe égető tüzét,
Cleopatra!.. ha gondolsz most reám?!

szolga parasztek emancipálása. Hanem mielőtt e kettőről szólnánk, meg kell jegyeznünk, hogy Sándor trónra léptekor a reformok felé nyomták a mérleget a krimi hadjárat óriási veszteségei: 3 évig egészen el kelle hagyni az ujoncozást; a 700 millió rubelt meghaladó papirpénz önmagától devalválódott a forgalomban; roppant összegekre rugó sikkasztások fedeztetek fel a katonai és kormányi raktárakban stb. Mindezekről tudott a közvélemény is, a mi korántsem hangolta az orosz értelmiséget némaságra, megnyugvársra. Mindezeknek nagy része volt abban, hogy II. Sándor concessiókra hajlott s így reformator nevet nyert az oroszoktól.

Alig szünt meg a hirhert censura, mely minden szabad szót kitorolt az időszaki nyomtatványokból, sujajknak megjelenésére engedélyt épen nem is adott; egymásra keletkeztek az új orosz journalok, folyóiratok, s Oroszország sötétjében is fellángolt a szellem ez óriás szövétnéke. A lapok nagy pártolásra találtak; volt olyan lap, mely rövid időn 7000 olvasót szerzett. Az új organumok nagy része az angol alkotmányos elvek és intézmények meghonosítását tűzte volt zászlójára; sőt volt olyan radicalis lap is, mely merészen kikelt a nemesség kiváltságai ellen, mi által roppant hatást gyakorolt a népre, a késlekedő kormányférfiakra. A sajtó nagy befolyást nyert az orosz társadalmi körökre. Bátran sürgette a reformokat. Az orosz sajtó leghatalmasb organuma volt Herzen „Kolokol“-ja. Páratlanul szép iránylyal, de e mellett beretvaélü gunnyal támadta meg a fennálló orosz kormányrendszert; fölfedte a legtitkosabb visszaéléseket, reámutatott a bűnösökre, a kormányt felelőssé tette azokért. E Londonban megjelenő lap vakmerő bátorsággal támadta meg az absolutismus egész épületét. Minderről, mi Oroszországban történt, a „Kolokol“ volt legjobban értesülve; tudta ő azon emberek neveit és bajait is, kiket siberiai örzöik is csak valamelyik sorszáma alatt ismertek; az orosz rendőrséget teljesen kijátszta: Szt-Pétervárt nemcsak a szabadelvű oroszok olvasták a „Kolokol“-t, de megkapta a czár is mindig pontosan.

A „Kolokol“ politikai programja ez volt: szabad föld, szabad ember; községi önkormányzat; a kasztek megszüntetése; a testi büntetések eltörlése; az oroszihni kormányközögek átalakítása alkotmányos szellemben; az orosz codex átvizsgálása; az igazságszolgáltatásban hozassék be a nyilvánosság és szóbeliség; honosítottassék meg az esküdszéki intézmény; törvény biztosítsa a lélekismereti, sajtó, tanügyi, kereskedelmi és műipari szabadságot. stb. Ily programmal nem csuda, ha rendkívüli befolyást gyakorolt Herzen az ébredező orosz értelmiségre, a minthogy az egész szabadelvű orosz párt e programot tette magáévá. Hogy a „Kolokol“ s a belföldön megjelenő szabadelvű orosz lapok is

VI-ik kép.

Luczifer, mint Cleopatra udvarmestere, csillogó keleti öltönyben fényes kísérettel jön. Két oldalon a gratiák lejtének, közbül pedig szintén azok egy gazdagon aranyozott, bitor trónt emelnek meztelen vállaikon, melyen Cleopatra, Egyptom királynéja ül. Bájoló arca előtt kíséroinek legszebbike is elhomályosul, a gyöngyök ragyogása pedig a nap fényével vetélkedik. A habnál fehérebb puha keblét és karjait könnyű átlátszó fátyol borítja. A trónt Antonius közelibe helyozik el, illatos olajfák alá. Lanyha szellők játszadoznak hosszu, fekete hajfürtjeivel s koronkint föllebben keblén a fátyol.

Antonius.

(elkesedve) Cleopatra!...

Angyalok kara.

Szelid szellő lágy fuvalma,
Hegyet, völgyet összejár,
S hol az előbb vihar zugott,
Vad dühében rontott, zuzott,
Lecsendesül a határ.

Könnyű teste messze száll fel,
S a bérz homlokára ül,
Hol a vihar sebet vágott,
Illatos virágot hagy ott,
S mély álomba szenderül.

A kebel ha csapást szenved,
Elvész a hit, a bizalom,
A szerelem újra éltet,
S a mit a sors összetépett
Megfizeti gazdagon.

Antonius.

Tovább, tovább, ti tulvilági lények,
A dal varázsa hat, hevit,
Ugy érzem, hogy a föld felett vagyok.

ily irányban hathattak, ebben sok érdeme volt az orosz elmés furlangosságnak: a legtehetősb szabadelvű polgárok vállalkoztak censoroknak, különösen azok, kik a politikai írók hivei valának; ezek aztán mindent áteresztettek, s ha valamelyik szabadelvű czikk miatt a censor elmozdított, azonnal egy titokban ő hozzá hasonló érzelmű ajánkozott a gyűlölt állomás elfoglalására. Az ehez hasonló élelmesség unszoló Sándort előbbre és előbbre a concessiók terén.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Feladott Pesten apr. 7. 10 óra 10 p. délelőtt. Érkezett Kolozsvárra apr. 7. 11 óra — p. d. e. Páris, mart. 5. A versaillesi csapatok lődözik Issyt, Vauvrest. A forradalmi bizottság erősítéseket küldött a harezterre. Bougivalt hatszáz csendőr elfoglalta. Éjjelre támadást várnak. Békülékeny interventiót is emlegetnek. Garibaldi visszautasítá a comitének a fővezérséget.

Legújabb táviratok.

Páris, april 4. A község elfoglalta az érseki palotát. A Concordia-tér magas torlaszok által van körülveve.

London, april 4. A „Times“ szerint a felkelők vesztesége Meudonnál 3500 emberre rug. Duval felkelő tábornok elfogatott. Több vezetője a felkelésnek megöletett.

Páris, april 4. A község egy proclamatiót tesz közzé, melyben egy az általános béke helyreállítását eszközölnö bizottság felállítását jelenti.

Páris, apr. 4. A „Journ. Offic.“ jelenti: Tegnap az ellenség az egész vonalon visszanyomatott. A „Cri du peuple“ mondja: A nemzetőrség tegnap Meudon és Bougevalban megtartá a kiviyott hadállásokat. A veszteség 50 halott és 100 sebesült.

Versailles, apr. 4. Thiers a nemzetgyűlésben bejelentette a lázadók megverését és ígerte, hogy a lázadásnak nemokára vége lesz.

Berlin, apr. 5. A császár elnökleto alatt tartott katonai értekezletben elhatározott, hogy bevándorják a francoiaországi események további folyását; a semleges magatartás mellett — a versaillesi kormány ügyének lehető előmozdításával — megmaradnak; továbbá, hogy a hadikártérítésből még meg nem fizetett első fél milliárdot a fölkelés elayomásáig nem követelik.

A polgárháboru Páris alatt.

Egy Versaillesből 3-kán este kelt hivatalos sürgönye jelenti: „A tegnapi harc által fölzigatva a fölkelők ismét Courbevoie felé akartak előnyomulni s tömegesen Nanterre és Rueilre vetik magukat; egy hadoszlop Chatou felé vonult. Napfelkeléttel a Mont-Valerien a

Luczifer.

Jól van fu, fogadd elismerésemet,
A hideg bölcsesletből még egy porszemet
Se hagyj a felszínen. Tenger a báj
S öröm mi téged elepett
Hadd boldogítsa a por a feneket.

Cupidó.

Szépek szépe,
Koronája...
Trónusod fény-
Tengerébe
Vonja a hőst
Égő vágya.
Nincs határa
Szenvedélynek,
Nincs hatalma
Már az észnek,
A bűvös ajk
Mosolygása
Eltemeti
Azt magába.

Luczifer.

Minő kebel, és nézd hogyan piheg!
Mi boldog a ki azt érintheti,
És lám a szellő mily buzgón segít...
A fátylat már magasban lengeti.

(Cleopatra leszáll trónusáról, egész természet fátyollal födi és kitárt karokkal közeledik Antoniushoz.)

Cupidó.

Ajk ajkan és
A szív szíven,
A két szerelmes
Egy legyen.
(Folyt. követc.)

hadoszlopokra tüzelést nyitott meg; mindegyik gránát futásra kényszeríté az azáltal sújtott csoportokat. A fölkelők Nanterre és Rueilben kerestek menedéket, s állásukat megtámadni próbálták. Azonban ők magok is megtámadtatva s ágyukkal lödözöttelve kénytelenek voltak felhagyni. Mivel Vinoy tábornok őket lovassággal megkerüléssel fenyegeté, szétesztek, s a harczért holtakkal és sebesültekkel borítva hagyták el. Ez rettenő szétveret és volt. Más oldalról számos felkelő Meudont támadta meg. Gyalogság és csendőrség hatolt be Meudonba, a honnan ezek a felkelőket elűzték, kik az utcákon számos halottat hagytak hátra. A tengerészkatona elfoglalták Petit-Bicetret. Ezen oldalon a nap a felkelők rendellen futásával végződött, kik számos holtat és kevés foglyot hagytak hátra. E nap, mely a büntetők által elcsábított elvakultaknak nagy áldozataikba került, a felkelés sorsára nézve döntő leend.

A 3-án megjelent francia esti lapok szerint a főharcz délre Chatillon és Fontenaynál történt. Hír szerint ott Flourens 8000 emberrel elfogott. A Mont-Valerien a versaillesi kormány kezeiben van. Ezen erőd gyanus parancsnoka elmozdítottatott; a párisi foglyok ott tüstént agyonlövették. A Mont-Valerien tetemes sikerrel vett részt a harczban. A párisi veszteségek igen jelentékenyek, a harcz fordulata kedvező a versaillesi kormányra nézve. A párisiak támadásai főleg az előbbi német sáncczolatokon hiúsultak meg.

Páris, apr. 3-án este 6 1/2 órakor. A „Journal Officiel“ esti kiadása következő sürgönyökét közli: 11 óra 20 perc reggel. Bergeret és Flourens összeköttetésüket helyreállították, és Versailles felé vonultak; a siker biztos. — 2 óra délután. 4 órakor hajnalban Duval és Flourens csapatai a Courbevoie melletti csomóponton helyreállították összeköttetésüket. Alig, hogy megérkeztek, a Mont-Valerien részéről erők ágyúzással fogadtattak; a csapatok a falak által fedezve voltak és ennek oltalma alatt organizálták mozdulataikat, melyek sikerültek. A vonalokon átléptek és Versaillesnak indultak. Bergeret élükön, magával ragadja őket „éljen a köztársaság“ kiáltás közt. Bergeret alól 2 lö lövetett le. A versaillesi sereg tüzelése különös veszteségeket nem okozott. A „Bien public“ jelenti: Floquet és Locoy lemondanak követi állásukról. Hírlik, hogy Assy a commune parancsára elfogott. A federált nemzetiség 3 hadtestben operál, mindannyian Versailles felé törekednek és 200 ágyú által kísértetnek. A hadsereg 100,000—110,000 emberre becsültek.

Egy Párisból 2-án esti fél hatra kelt sürgönyben ez mondatik: „Bergerethez Neuillyben! A csapatok szel-leme kitünő, sorkatonák állítása szerint, csupán a felsőbb tisztek akarnak harczolni. Egy csendőrezredes, ki a támadást megnyitá, megöletett. A commune adoptálja ama polgárok családjait, kik a Versailles elleni támadási harczban el fognak esni.“

London, ápr. 4. A „Times“ levelezője a helyzetet következőleg vázolja: Miután Bergeret Párisból 15,000 emberrel teljesen el van vágva, Flourens utólag engedélyt nyert, hogy vele az összeköttetést helyreállítsa. Flourens és Bergeret 35,000 emberrel e szerint kénytelenek magukat megadni, vagy pedig igen kedvezőtlen körülmények közt csatát vállalni. A „Daily News“ je-

lenti, hogy a hajdani pápai zuavok valamennyi foglyai-kat lelőtték.

Versailles, apr. 4. este. A chatilloni sánccz bevételét. A csapatok 2000 foglyot ejtettek, ezek közt Henryt, a lázadók egyik tábornokát, ki Versaillesba vitetett. Duval tábornok a sáncczban agyonlövettet. — A tüzerharcz a chatilloni sánccz s az erődökben levő lázadók közt tovább tart. A csapatok a lázadók ellen nagyon el vannak keseredve. — A nemzetgyűlésben Thiers egy interpellációra azt válaszolta: A hadsereg felfogta küldetését.

Páris, ápr. 4. este. A tüzerharcz harcz Clamart és Issy erőd közt folyvást tart. Ez utóbbi erőd előtt 40,000 nemzetőr áll. Mont-Valerien abban hagyá a tüzelést. A comité az Issy-erődöt megerősíteni törekszik. A forgalom ovel meg van tiltva. Állítják, hogy a nemzetőrség és a commune képviselői közt az egyetértés létrehozása végett értekezések tartattak. — Az „Opinion“ jelenti: A párisi követek a polgármesterekkel együtt kibékítő bizottmányt szerveznek.

Csik-Udvarhely- és Háromszéken hivatalban lévő népiskola tanító uraknak.

Sz. 307—1871. Vallás- és közoktatási minister ur ő excellenciája f. évi mártius 4-ről 4607 szám alatt kelt rendeletében a Csik-Udvarhely- és Háromszéki tanterületekben működő összes néptanítók részére Sz.-Kereszturon egy pótanfolyam rendezésére utasított. E pótanfolyam a nevezett helyen az állami tanító-képezde tantermeiben f. évi augusztus hó 1-ső napján fog megnyitni, s megszakítás nélkül hat hétig tartani, melyben a.) A tanításra megjelendő minden tanító személyenként 50 kr. napi díjt nyer az állam pénztárból, s ingyen elszállásoltatásukról is lehetőleg gondoskodva lesz. Itt megjegyzem, hogy ha olyan tanító mulasztaná el a pótanfolyamban résztvevését, a ki az 1868-ki 38-ik t. cz. 133-ik §-a szerint a póttanulásra kötelezve van, ha csak magániszterületen utján kitünőségre nem tett szert, mindaddig, míg e kötelezettségének eleget nem tesz, semmiféle állami segélyre számot nem tarthat. Ebből kifolyólag

b.) Fölhívom az összes néptanító urakat, hogy legkésőbb f. hó 24-ig Sz.-Kereszturon a másodtanfelügyelői irodában kivétel nélkül jelentsek be magukat: kívánának-e vagy nem ezen pótanfolyamon tanulási végett megjelenni, hogy ennek alapján mind a jelentkezők, mind a kimaradók névsorát minister ur ő excellenciájához felterjeszhessem.

Kelt Sz.-Kereszturon, 1871 ápr. hó 3-án.
Antalfi Károly, tanfelügyelő.

UJDONSÁGOK.

N. t. évnegyedes előfizetőinket kérjük, méltóztatassanak előfizetéseiket mielőbb megújítani, nehogy a lap küldésében fennakadás történjék.

Előfizetési föltételek 1871-re:

9 hónapra 1871.	apr.—dec.	8 ft.	—	kr.	o. é.
Félévre	apr.—sept.	5	„	50	„
4 hónapra	apr.—jul.	3	„	80	„
Évnegyedre	apr.—jun.	3	„	—	„
2 hónapra	apr.—maj.	2	„	—	„
Egy órára	aprilis	1	„	—	„

Az esti kiadás külön küldéseért a vidékre:

9 hónapra 1871.	apr.—dec.	1 ft.	10 kr.	o. é.
Félévre	apr.—sept.	—	80	„
4 hónapra	apr.—jul.	—	60	„
Évnegyedre	apr.—jun.	—	40	„
2 hónapra	apr.—maj.	—	30	„
Egy órára	aprilis	—	20	„

A „Kol. Közl.“ szerkesztősége.

— A helybeli fogyasztó-egylet e hó 2-kára kitűzött évi közgyűlésére a határozott képességre alapszabály szerint szükséges harmad része a tagoknak meg nem jelent, ennek következtében folyó hó 23-ára d. u. 3 órára a városi tanács termébe a közgyűlés újra összehívatik azon hozzáadással, hogy ekkor a nem teljes számu gyűlés is a következő már kitűzve volt tárgyakról határozand u. m.: 1, az igazgatóság elterjesztvényéről, melyben az évi eredményekről tárgyalni fog; az egy-let kiterjesztése a vidékre; a bolti rendszer állandósítása a házi kezelés elvei szerint; ehezvaló tőkének megszerzése betételek útján 7% kamatozás mellett; az egyleti cég törvényesítése. 2, költségvetés. 3, számadás vizsgáló és leltározó bizottmány kinevezése. 4, egyleti elnök és 6 választmányi tag megválasztása. 5, egyleti közlegek fizetésének meghatározása. Az egylet második félévi nyere-ményéből tngjainak 2% osztalékot ad és már a jövő első márk-vásárláskor pénztárnoka Nik Ferencz fizeti; és így ez egylet létének első éve után 5% osztalékot nyújtott a nélkül, hogy külön e czéla tagjaitól pénzt vett volna igénybe; ha szándékolt új berendezése sikerülend, minden kétségen kívül, ezen egylet jövedője nem csak biztosítva, hanem eredménydus is leend.

— Kimutatás a magyar keleti vasut üzleti bevételeinek. Nagy-Várak-Kolozsvár részvonal, 20 mérföld. 1871. márczius hóban utasok száma 14,745, podgyász, gyors- és teherárak vámmáza 141,678. Bevételek személyekért 18,041 frt 40 kr, podgyász és gyors szállit-mányokért 1,581 frt 98 kr, teherrárakért 36,215 frt, összesen 55,838 frt 38 kr. Január 1-6 febrár 28-ig ut. sz. 20,075, pod. gy. és teh. ár. vm. 276,972, bev. szem. 24,961 frt 22 kr, pod. és gy. szál. 2,011 frt, 77 kr, teh. ár. 56,203 frt 56 kr, össz. 83,176 frt 55 kr. Összesen ut. sz. 34,820, pod. és teh. ár. vm. 428,650, bev. sz. 43,002 frt 62 kr, pod. és gy. szál. 3,592 frt 75 kr, teh. ár. 92,418 frt 56 kr, össz. 139,014 frt 93 kr. Pesten, 1871. ápr. 4-én. A főigazgatóság.

— Meghívás. A kolozsvári iparosok által alapított beteg- és temetkezés segélyező társulat f. 1871 apr. 10-én (hétfőn) d. u. 3 órakor, a város-községi teremben rendes közgyűlést tartja, melyre szabály szerint a társulat minden tagjai meghivatnak a választ-mány által.

— A deési takarékpénztár márczius havi üzlet forgalma. Bevétel: 3. Betétek 52 tétel után 2036 frt, 4. Befizetett kamatok 277 frt 10 kr, 5. Vissza fizetett váltok 8550 frt, 6. Külömbfélé díjak 73 frt 80 kr, 8. Betéti kis könyv díjak 7 frt, 20. Visz. leszámított váltok 6000 frt, 23. Részvény aláírás díj 6 frt, 24. Részvény jegy kiváltási díj 35 frt 25 kr. Pénztári maradvány febr. 28. 535 frt 47 kr, összesen: 17520 frt 62 kr. Kiadás: 3. Betét vissza fizetésekre 14 frt 3836 frt 75 kr, 4. Leszámitolt váltokra 13500 frt, 14. Tiszti fizetésre 48 frt 33 kr, 18. Kezelési költségre 10 frt 27

kr, 21. Visz. leszámított váltok kamatjára 93 frt 34 kr, összesen: 17488 frt 69 kr. Pénztári maradvány márcz. 29., összesen: 17520 frt 62 kr. Deesen 1871 márczius 31-én. Roth Pál, igazgató. Kovács Mózes, könyvvezető.

— Egy tapasztalt gazdatiszt, ki jó bizonyítványokkal van ellátva, alkalmazást keres. Bővebb tudomást vehetni szerkesztőségünkél.

Közgazdaság.

Gazdasági akadályok a Rikán belől.

VII.

A napszám drága volta és a rendkívüli pálinkaivás is nagy akadály a gazdasági jövedelem előállításában. De mivel e kettőt az illető tisztviselő nem egy könnyen korlátozhatják, ezekről ezuttal nem is szólok. De egy ideiglenes, a körülményekkel összeférhető cselérendszert, mezei rendőrséget, a mezei tisztség csak életbe léptethető.

Háromszékek erélyes főkirálybírája maga is tekintélyes földbirtokos a Rikán belől.

Az elősorolt akadályokkal ismeretes, s a mint tudom, a közélet mult évnegyedes gyűlésen egy cselérendtartás kidolgozását el is rendelte; hogy ezen rendelet alapján Háromszékek lesz cselérendtartása, abban semmi kétség; de a némelyek által árva vármegyének nevezett Felső-Fehérmegyében vajjon mikor születik meg? azt Isten tudja!

Ugy tudom, hogy Pestmegye több megyéket felszólított a cselérendszert ügyében; e jó alkalmat meg kell ragadni, ez üdvös cél elérésére közösen működve, kérni, de folyvást kéri a törvényhozást, hogy a birtokos osztály terheit, ha másként nem tud segíteni, egy cselérendszert és mezei rendőrség életbeléptetésével, a tovább már alig hordozható terheken segíteni számita hazafiai kötelességei közé.

Fodor József.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Április 6-ról: 5% Metaliques 58.70. 5% Nemzeti kölcsön 68.35. 1860-diki államkölcsön 96.40. Bank-részvény 728. Hitelrészvények 275.80. London 125.65. Ezüst 122.75. Cs. kir. arany 5.90. Napoleondor 9.95 1/10.

Földterhmentesítési kötvények: Magyar 79.80. Temesi 76.50. Erdélyi 74.25. Horv.-Slavon 83.60.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyitlér.

16—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férférfőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14 sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

II. Beküldetett. 2

Mióta a pápa ő szentsége a delicat Revalesciére du Barry használás következtében szerencsésen meggyógyult, s annak hatását orvosok és korházak elismerték, senki sem fogja többé e becses gyógytápszert gyogyerejét kétségbe vonni, s következő betegségeket említünk meg, melyeket az gyógyszer és költség nélkül gyógyít: gyomorideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajok, gümó, aszkór, mellszorulás, köhögés, emésztéshány, dugulás, gyomorsík, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór,

hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzugás, émiyégés és hányás még terhesség alatt is, húgyfesz, búskomorság, soványodás, csúsz, köszvény, sárgaság. Kivonat 72.000 elismerésből gyogyításokról, melyek minden gyogy-szernek ellentálltak.

Elismervény sz. 71.811.

Crosne, Seine és Oise, Frankhon 24. márcz. 1868. Richy adószedő ur száraznyavalyában feküdt halálos ágyán s már az utolsó kenetet is fölvette, mert a legelső orvosok is csak néhány napi élettel bíztatták. Én tanácsolám neki, hogy kísértse meg a Revalesciére du Barry-t, s ennek a legszerencsésőbb sikere lett, úgy hogy a beteg kevés hét után ismét dolgainak láthatott

s magát tökéletesen meggyógyultnak érzé. Miután önnek Revalesciérejétől magam is annyi jót élveztem, szívesen aláírom e bizonyítványt

St. Lambert testvér.

Táplálóból levén a húsnál, a Revalesciére felnöttek-nél és gyermekek-nél 50-szer behozza árát gyogyiszerek-kel szemben.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt. 50 kr. 1 1/2 frt. 50 kr., 2 1/2 frt. 50 kr., 5 1/2 frt. 10 frt., 12 1/2 frt., 24 36 frt.

Revalesciére esokoláde poralak- és táblákban: 12 eszészére 1 frt. 50 kr. 24 eszészére 2 frt. 50 kr.

48 eszészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 eszészére 10 frt. 288 eszészére 20 frt. 576 eszészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallischgasse 8. és Faulak Jozsef fűszerkereskedésében, Pesten Töröknel, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyogytárában bel-monostorutca a Redoutte során. Továbbá: Kronstädter József urnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyogyiszerek-nél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenüvé elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Hivatalos. Sz. 843—1871. p. (113) 3—3

Hirdetmény.

Hunyadmegye dévai törvényszéke részéről közhírré tetetik, hogy a gyulafehérvári r. cath. káptalanak Benedikti Gábor elleni o. é. 2058 frt. és járulékal iránti keresete folytán, ez utóbbinak Piskincz községében és határában lefoglalt és becsült fekvőségei, u. m.: az 1, 154, 155, 174, 348, 359, 467, 700, 216, 720, 756, 759, 771, 783, 1018, 1251, 1275, 1281, 1283, 1302, 1342, 1512, 1792 és 1803 birtokví helyrajzi számai alatt jelzett 73 hold 332 öl 1-ső, 8 hold 161 öl 2-od és 697 öl 3-ad osztályu kert és szántóföldeknek, melyek összes értéke o. é. 4735 fitra becsültetett, alóli törvényszéknél hivatalos órában megtekinthető, s az árverezéskor felolvassandó árverezési feltételek értelmében 1871 év június 6-án az 1-ső és 1871. július 7-én a 2. határidőben, mindig d. e. 10 órakor Piskincz községében a község előjáró házában, az 1-ső határnapon becsáron vagy azon felül, a 2-ik határnapon pedig becsáron alól is, bírói elárverezés útján a legtöbbet ígérőnek el fognak adani.

Ez okon felhivatnak mindazok, kik a fennebirt fekvők iránt tulajdoni vagy más igényt vélnék érvényesíthetni, hogy igénykereseteiket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverezés kezdetéig ezen törvényszékhez annyival inkább nyújtsák be, mivel ellenkező esetben azok a végrehajtási árverezés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár fölőlségére fognak utasíttatni.

Kelt Déván Hunyadmegye törvényszékének 1871 márczius 14-n tartott üléséből.

Moldován György, h. jegyző.

Ez okon felhivatnak mindazok, kik a fennebirt fekvők iránt tulajdoni vagy más igényt vélnék érvényesíthetni, hogy igénykereseteiket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverezés kezdetéig ezen törvényszékhez annyival inkább nyújtsák be, mivel ellenkező esetben azok a végrehajtási árverezés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár fölőlségére fognak utasíttatni.

Kelt Déván Hunyadmegye törvényszékének 1871 márczius 14-n tartott üléséből.

Moldován György, h. jegyző.

Ez okon felhivatnak mindazok, kik a fennebirt fekvők iránt tulajdoni vagy más igényt vélnék érvényesíthetni, hogy igénykereseteiket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverezés kezdetéig ezen törvényszékhez annyival inkább nyújtsák be, mivel ellenkező esetben azok a végrehajtási árverezés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár fölőlségére fognak utasíttatni.

Kelt Déván Hunyadmegye törvényszékének 1871 márczius 14-n tartott üléséből.

Moldován György, h. jegyző.

Ez okon felhivatnak mindazok, kik a fennebirt fekvők iránt tulajdoni vagy más igényt vélnék érvényesíthetni, hogy igénykereseteiket e hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverezés kezdetéig ezen törvényszékhez annyival inkább nyújtsák be, mivel ellenkező esetben azok a végrehajtási árverezés foganatosítását nem gátolván, igénylők egyedül a vételár fölőlségére fognak utasíttatni.

ELEGANS FÉRFI-ÖLTÖNYÖK

ÖLTÖNYÖK

legújabb minta szerint, a finomabb izlésnek megfelelőleg gyorsan készíttetnek

„KLEIN D.“

úriruha-divattermében, Pest, dorottya-utca

7. szám a.

A legújabb és legjelesebb bel- és külföldi divatkelmékben gazdagkészletem, a legszolidabb kiszolgáltatás úgy mint a legutányosabb árak azon kellemes helyzetbe jutnak, a t. cz. úriközönség minden kívánalmainak teljes megelégedésére megfelelhetni.

8-*) Levél általi rendelések gyorsan intézettek el. (52)

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi úton gyógyít a nehézkór valódi orvosa Dr. Killisch O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse Nr. 45. Eddigél 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (9) 1/8 121—156

A t. háztulajdonosok és gazdaközönségnek, a jelen évszakban, midőn pin-czék és éléskamrák teli takarmánnyal láttanak el, nem eléggé ajánlhatjuk, a valódi Borlotgüti-féle es. kir. szab. arcanumot, patkányok, házi- és mezei egerek, vakondok, svábok stb. emiatt kiirtására. Ezen arcanum fényes sikere ezerszeresen bizonyult már be, és az érte kiadott csekély összeg, százasorosan pótolatik azon haszon által, melyet a föntnevezettek kiirtásával maguknak szereznek.

Kapható Kolozsvárt Fölly és Hulfesz keres., M.-Vásárhelyt Fogarasi Demeter keres., könyvelem végett megrendelésre is küldetnek posta utánvét mellett egyes szelencékben is. Egy nagy szelence ára 1 forint, egy kicsi 80 krajczár.

(60) 4-*

(10) 29—50

A fogak fönttartása és tisztítására legjobb az

ANATHERIN-SZÁJVIZ,

ára 40 kr., mely jósága miatt 15 évi szabadalommal volt kitüntetve.

Bécsben Spitzmüller Károly gyogy-szertárában „zum rothen Krebs“ am hoh-nen Markt.

Kolozsvárt: Csapó Sándor urnál.